

Quæstionum, Et Resolutionvm Legalium Libri Duo

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo - Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1683

Cap. LXXXV. De annali, triennali & decennali possessore beneficii & regulis Cancellariæ desuper editis. Quæ sit fis & effectus diuturnæ possessionis, & quæ inter regulas de annali, & triennali ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98367](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98367)

CAPUT LXXXV.

De annali, triennali, & decennali possessore beneficij, & regulis Cancellariæ desuper editis. Quæ sit vis, & effectus diuturnæ possessionis; & quæ inter regulas de annali, & triennali differentia; tam inter se, quàm cum vulgata illa, & celebri allegatione Lapi 89. quam sapienter Rota Romana sequuta est. Plurimæque difficultates circa prædictarum regularum Cancellariæ proponuntur, & resolvuntur.

SUMMARIUM.

1. *Posseio decennalis habet vim tituli, nisi de intrusione constet.*
2. *Intrusus dicitur fur, & beneficium possidere non potest: quia caret canonica institutione.*
3. *Allegatio Lapi 89. vult præsumi titulum prædecessoris in beneficio ex longa possessione.*
4. *Allegatio Lapi 89. duo requirit, primò possessionem diuturnam, & pacificam: secundo, quod possidens communi existimatione habitus fuerit pro vero & legitimo possessore.*
5. *Longum tempus erat decem annorum in terminis dictæ allegationis 89. Lapi, hodie est triennium.*
6. *Allegatio Lapi 89. non solum vult præsumi titulum, sed etiam habilitatem ipsius, si duo requisiti concurrant, longa possessio, & communis reputatio.*
7. *Cessantibus duobus requisitis in allegatione 89. Lapi, titulus antecessoris probandus esset, si colligens alium alterius anteriorem cum possessione probaret. Intellige ut numero 9.*
8. *Materiam integram allegationis Lapi tractat Marfiscotus.*
9. *Non admittitur probatio alterius tituli anterioris adversus prædecessoris titulum, nisi simul allegetur, ipsum prædecessorem non possedisse per triennium, aut non habuisse pro se communem existimationem: & explicatur decisio Cod. Fabriani lib. 1. tit. 3. defin. 15.*
10. *Concurrentibus requisitis in dicta allegatione Lapi 89. præsumitur quod prædecessor in beneficio habuerit meliorem titulum de mundo.*
11. *Publicatio resignationis præsumitur ex solo triennii lapsu.*
12. *Præsumptio tituli validi non tollitur per productionem alterius tituli invalidi, stante longi temporis lapsu.*
13. *Quando quis non suo, sed alieno nomine possidet, nihil prodest longi temporis possessio, nec locus est dictæ allegationi Lapi 89.*
14. *Quomodo differat ista præsumptio ex allegatione Lapi, cum regula Cancellariæ de triennali.*
15. *Allegatio Lapi 89. facit ut non teneatur quis sui antecessoris titulum probare.*
16. *Regula de annali possess. primum caput exponitur.*
17. *Regula de annali quoad primum caput, Papa, & Legatus, sed Vicelegatus derogat.*

18. *Vi derogatum censetur regula de annali, derogatio debet esse specialis.*
19. *Derogatio regula de annali non attenditur, si principalis gratia sit nulla.*
20. *Secundæ parti regula de annali non derogatur, qua tempus præfigitur liti super beneficio impetrato movenda, & terminanda.*
21. *Adversus lapsum temporis præfixum in regula de annali, facile datur prorogatio.*
22. *Stante legitimo impedimento, tempus statum ad effectum reg. de annali non currit impeditur contra Gratianum.*
23. *Impeditus non tenetur protestationem facere, si per impedimento, nec illam parti intimare, ne propterea excludatur vigore regula de annali: maxime si factio adversarij fuerit impeditus.*
24. *Annus, de quo in dict. regula, incipit à die constitutionis executæ.*
25. *In Gallia impeditus tenetur protestari, & protestationem intimare; alias excluditur, propter defectum de pacificis possessoribus.*
26. *Quoad effectum regula de annali, sufficit litis per executione litterarum.*
27. *Lis juxta regulam de annali, debet terminari in petitorio; sed tempus non currit quando adversarij suspendit petitorium.*
28. *Regula de annali locum habet in quocumque impetrante, sive per obitum, sive alio modo.*
29. *Item locum habet in impetratione ex capisimonia. Expresso certo modo, non licet variari, ut recurrere ad probationem alterius modi valedi. Ibidem.*
30. *Differentia qua sit inter regulam de annali, & de triennali: & num. 31.*
31. *Regula de annali locus est, quomodo quis sit intrusus in beneficio reservato.*
32. *Regula de annali non procedit in præstationem veri patroni, qui debet presentare.*
33. *Non est locus illi regula, si constet de non tali auctoritate.*
34. *Intellige, dummodo de hoc constet tantum per confessionem partis, vel per rem quædam.*
35. *Quid continent in summa, regula de triennali.*
36. *Ad regulam de triennali requiritur titulus coloratus, & pacifica possessio.*
37. *Possessio beneficij infanti collati, non præstat effectum triennalis possessionis.*
38. *Regula de triennali in Gallia non patet nisi promissum, possidentem beneficium in ecclesia rata.*
39. *Titulus vitiosus non prodest ad effectum triennali; ideo melius est titulum non præstat quam vitiosum producere.*
40. *Sufficit ad triennalem possessionem colorata, nec est titulum producere: & num. 43.*
41. *Magna est differentia inter titulum vitiosum, & titulum nullum, in materia regula de triennali.*
42. *Possessio colorata sufficit, & potest allegari dispensatio, & alius quicumque melior sit, nisi ab eo, qui triennio pacifice possedit: ut numero 49.*
43. *Intellige, dummodo possessio fuerit pacifica non alias.*
44. *Negativa non obtenta dispensationis probationem, sed probatio est difficili.*
45. *Quomodo*

- 46 Quamvis constet de titulo invalido, remanet semper presumptio tituli validi, ex triennali possessione.
- 47 Regula de triennali non querit bonam, vel malam fidem, ex mente Rota, contra Sanchez.
- 48 Regula de triennali obstat tam in petitorio, quam in possessorio; contra nonnullos.
- 49 Dispenfatio non presumitur ex longi temporis possessione, in casibus, in quibus Papa difficile dispensat.
- 50 Virum regula de triennali juvet eum, cui onus profitendi fuit injunctum cum clausula: Alias, quod præcens gratia sit nulla, & beneficium vacet eo ipso.
- 51 Regula de triennali juvat non graduatum, vel non promotum; dummodo ante impetrationem adversa ei promotus, vel graduatus fuerit.
- 52 Verius est hoc casu, non profectum non juvare dicta regula de triennali; & numero 54.
- 53 Decretum irritans inficit titulum, & possessionem: & numero 54.
- 55 Is qui per sententiam promovetur iussus est, etiam si per triennium post sententiam pacifice possiderit, non juvatur triennali, si promotus fuerit; & quomodo hoc intelligatur.
- 56 Obtinens duo beneficia curata sine dispensatione, non juvatur triennali, vel decennali possessione.
- 57 Simoniacus non juvatur regula de triennali, propter vitiosum ingressum.
- 58 Virum hoc intelligendum sit de simplici simonia conventionali, nonnulli dubitant.
- 59 Sed verius est requiri, ut simonia sit realis, per traditionem subsequutam executioni demandata.
- 60 Triennalis prodest titulo in beneficiis reservationis alia reservatione, quam in corpore juris clausa.
- 61 Quæ sit reservatio clausa in corpore juris.
- 62 Triennalis non juvat possessorem Ecclesie unitæ.
- 63 Decretum de pacificis possessoribus in Gallia juvat adversus Regalistas.
- 64 Referuntur Doctores de materia regula de triennali tractantes.
- 65 Pacificus possessor ut quis dicatur, quid sit necessarium. Controversia extrajudicialis non continuata, non nocet possessioni triennali. Ibidem.
- 66 Judicialis controversia ut interruptat triennalem, debet esse super titulo, vel possessione, vel fructuum perceptione.
- 67 Sola impetratio sine citatione, non interruptit triennium.
- 68 Turbationes per tertium illata non impediunt cursum triennalis respectu aliorum.
- 69 Locus Sanchez in consil. moral. ab errore Typographi purgatus.
- 70 Appellatio extrajudicialis, utrum interruptat triennalem pacificam possessionem.
- 71 In beneficiis appellatio extrajudicialis habet vim citationis: & de appellatione extrajudiciali. Remissive.
- 72 Titulus coloratus quis dicatur in materia regula de triennali.
- 73 Major tituli color requiritur in regula de triennali, quam in actione spoliæ.
- 74 Titulus habitus à Vicario dicitur coloratus, quamvis de illius potestate non constet.
- 75 Intrusus quis multis modis dici potest. Remissive.

Tom. I. Pars I.

- 76 Ad effectus regula de triennali, intrusus tribus modis tantum locum habere potest.
Primo, quando possessor non habet titulum verum, vel presumptum.
Secundo, quando habet titulum ab eo, qui non habet potestatem conferendi.
Tertio, quando quis habet titulum simonia reali infectum.

Variæ sæpius occurrunt quæstiones circa materiam triennalis, vel annalis possessionis pro quarum determinatione, ut ordine procedamus, & præcipua quæ sæpius in facto occurrunt capita dilucidè exponamus, quædam in primis præmittenda sunt.

Primum igitur sciendum est, tria tempora in materia possessionis beneficiorum considerari posse. Primum est decennij; secundum, anni; tertium, triennij.

Quod attinet ad tempus decennij, certum est possessionem decennalem habere vim tituli, nisi de intrusione constet: quia scientia & tolerantia Superiorum habet præsumptionem tituli: nec cogitur quis post tanti temporis spatium, exhibere titulum suum: cap. Ordinarij, de offic. ordin. in 6. Innocent. & Panormit. in cap. illud, de presump. Dixi, nisi de intrusione constet. Quia beneficium sine canonica institutione obtineri nequit: cap. 1. de reg. jur. in 6. Intrusus autem dicitur fur, & nunquam præscribit: cap. dudum 2. de elect. cap. cum qui, de præbend. in 6. Francisc. Marc. lib. 1. quæst. 197. & lib. 2. quæst. 659.

Et super hac decennali possessione habetur quædam vulgata allegatio Lapi, antiqui Doctoris, quæ est 89. cujus hæc est summa sententia: Impetrantem beneficium non teneri iustificare titulum sui prædecessoris, per cujus obitum vacavit; sed satis esse quod probet prædecessorem, beneficium illud longo tempore possedisse: & dummodo tamen possessio fuerit pacifica. Rot. decis. 599. numero 4. part. 4. recent. tom. 2. post Putnam decis. 411. lib. 2. in novis: & quod communi opinione existimabatur illum habere jus, & possessionem in illo beneficio.

Longum autem tempus olim dicebatur esse decem annorum: hodie vero decennium istud redactum est ad triennium, propter regulam de triennali, quæ postea supervenit; de qua paulo post agemus: & Ratione cujus temporis lapsus, non solum præsumitur titulus prædecessoris, sed etiam habitus ipsius, veluti clericatus, si is communi reputatione habilis existimabatur. Rot. in novis, decis. 2. de filiis presbyt. & notavit ad illam decis. Theodol. Rub. in suis singularib. ad decis. Rota, ad dictam decis. 2. fol. 570.

Cessante autem ista temporis diuturnitate, titulus prædecessoris esset producendus, si colligans titulum & possessionem anteriorem alterius produceret: quia fieri non potest, ut non vitiosa præsumatur, & absque titulo possessio prædecessoris, cum de alterius præcedente titulo, & possessione appareret. Cod. Fabrian. lib. 1. tit. 3. definit. 15. de sacrosanct. Eccles. & bene explicat Ricci. in præf. aur. variar. resol. cap. 327. per totum.

Cujus allegationis Lapi 89. integram materiam copiosè explicat Marefcot. lib. 1. variar. resol. cap. 41. per tot. ad quem omnino recurrendum erit, dum casus occurrerit.

Notandum tamen est, decisionem illam Senatûs Sabaudicæ, relata per Fabr. in Cod. definit. 15. sub

N. iit.

146 Petri Francisci de Tonduti Sanlegerij,

- tit. de sacrosanct. Eccles. tunc demum habere locum, quando adversarius vult probare prædecessorem novi hujus impetrantis, non fuisse triennalem; vel non fuisse habitum pro vero, & legitimo beneficii possessore: secus si probare vellet non titulum auctoris, seu titulum ejus infectum: quia talis probatio non esset recipienda, ut ipsemet Lopus asserit d. allegat. 89. sub numero 16. versic. nec obstat. Ratio est, quia potest esse quod habuerit alium meliorem titulum: Nam ista allegatio tantæ est efficaciat, ut faciat præsumi in prædecessore meliorem quicumque alium titulum, si quis sit in toto mundo: Mohedan. decif. 15. de causa possess. & propriet. numero 2. Rot. apud Ludovif. decif. 17. num. 9. Burat. decif. 249. num. 12. † Unde ex solo lapsu triennij, resignatio præsumitur publicata. Burat. decif. 263. numero 8. Paris. de resignat. lib. 11. questione 14. numero 26. quia non est verisimile, quod si resignatarius non publicasset, tanto tempore fuisset in illo beneficio toleratus.
- 12 Quæ præsumptio tituli validi non tollitur per probationem tituli infecti, stante cursu longi temporis. Crescent. decif. ultim. de probat. Gomez ad regul. de triennal. quest. 10. Rot. decif. 49. n. 5. part. 5. recent. † Nisi tamen probaretur, quod is qui possidebat, non suo, sed alieno nomine possideret. Marfco. d. lib. 1. variar. resol. cap. 41. num. 75.
- 14 Differt ista præsumptio à regula Cancellariæ de triennali: quia in triennali, tempus trium annorum consideratur de tempore moderni possessoris beneficii: sed in allegatione Lapi 89. triennium inspicitur tempore quo prædecessor moderni istius possessoris, beneficium de quo agitur, obtinuit: † ad effectum, ut modernus iste possessor non teneatur probare titulum sui prædecessoris: ut bene Mohedan. d. decif. 15. de causa possess. & propriet. num. 3. in fine.
- 16 Secundum tempus, quod in hac materia consideratur, est tempus unius anni, ratione cujus edita fuit regula Cancellariæ de annali possess. quæ duo continet capita: prius, ut impetrans beneficium ab alio per annum pacifice possessum, teneatur exprimere nomen, gradum & nobilitatem possessoris, & quot annis aliud beneficium possederit, & causam specificam & determinatam, propter quam constare possit, quod possessori nullum jus competat in beneficio impetrato. † Et huic regulæ, quoad hanc primam partem, solet derogari per summum Pontificem; necnon etiam in Legatione, ut docet experientia, & tradit Ludovif. decif. 213. num. 1. † Et talis derogatio debet esse specialis: Seraph. decif. 983. num. 8. ubi dicitur non sufficere, quod in supplicatione fiat mentio annalis possessionis, nisi illius expressa accedat derogatio. † Quamvis hujusmodi derogatio non attendatur, si principalis gratia sit nulla. Puteus decif. 91. lib. 2.
- 20 Posteriori parte dictæ regulæ de annali mandatur, quod impetrans, possessorem intra spatium sex mensium citari curet, causamque ex nunc desuper intra annum definitivè determinari faciat. Huic secundæ parti non derogatur: † sed faciliè temporis conceditur prorogatio. Gratian. discept. forens. 574. num. 23. † Imò quando nulla fuit temporis prorogatio obtenta, tempus anni non currit, si de legitimo impedimento doceatur. Ludovif. decif. 532. n. 4. quidquid in contrarium concludat Gratian. d. cap. 574. num. 21. ea motus ratione, quia impedimentum faciliè removeri potuit per impetrationem prorogationis. Siquidem contrarium verius est, ut sci-

licet stante legitimo impedimento, tempus anni non currat. Rot. decif. 708. num. 1. & per totam, part. 4. diversor. & decif. 601. eadem part. 4. † ita ut nec licet requiratur aliqua protestatio super impedimento, maxime si tale impedimentum proveniat ex facio diversarij. Ricc. collect. 3181. Addent. ad Ludovif. decif. 532. num. 6. † ubi additur num. 7. quod illud minus incipit à die executionis citationis. † In Gallia, si men, esset necessaria intimatio, propter verba dicti de pacific. possess. in Concord. Et de materia huius regulæ, habentur etiam aliqua per eodem Adm. ad decif. 213. Ludovif. num. 4. & seg. † Ubi dicitur quod ad effectum regulæ de annali, sufficit si super executione litterarum, ad fines possessorij adscrip- di, quod admixtam habet causam proprietatis: id quod ista regula exigit expeditionem causæ fieri intra annum in petitorio. † Si tamen adversarius suspenderit petitorium, totum illud tempus disputationis possessorij, ab anni cursu deducendum est. Crescent. decif. 10. de caus. possess. & propriet. † Potest hæc regula locum habere in quocumque impetrans, sive per obitum, sive per resignationem, sive alio quocumque modo expresso. Crescent. decif. 11. de caus. possess. & propriet. & Cokier ad regul. 34. in annal. possessor. numero 66.

Item locum habet regula de annali, & licet exp- diari debet intra annum, etiam si beneficium fuerit impetratum ex causa simoniæ; adeo ut non liceat postea variare, & ad alium modum vacationis confugere: quia hoc esset contra regulam. Gratian. discept. 574. numero 25.

Differt regulæ de annali, & de triennali multis: sed præcipuè in eo quod regula de annali non impedit ortum actionis; sed actionem tantum perimit, si intra tempus intentata, ac deinde intra annum terminata non fuerit. At verò regula de triennali impedit ortum actionis, & omnem molestem quæ adversus possessorem moveri posset, excipit. Lotter. de re benefic. lib. 2. quest. 53. num. 3. & hoc est præcipua differentia, quamvis plures alia addem Lotter. afferat.

Alia etiam notari potest intra annalem, & de triennalem differentia: quia ut possessor juvenis annalis non exigitur titulus, sed ut juvenet triennalis, nind necessarius est titulus, ilque coloratus. Seraph. decif. 1060. numero 7. & 8. & decif. 1068. num. 1. quia regula de annali, contenta est sola possessione facti; ideo concludit, illi regulæ locum esse, etiam si quis fuerit intusus in beneficio reservato: oportet explicat Cod. Fabr. lib. 2. tit. 1. definit. 15.

Hæc tamen regula de annali locum non habet in præjudicium institutionis faciendæ ad præsentem nem veri patroni: Seraph. decif. 285. num. 6. Rot. decif. 796. num. 3. lib. 3. part. 3. diversor.

Nec similiter locus est huic regulæ de annali, si constet de non titulo auctoris, ut tradit Paris. de resignat. lib. 3. quest. 5. numero 7. † dummodo nomen de non titulo constet clarè, & evidenter, ut per confessionem partis, vel per rem judicatam. Seraph. decif. 983. numero 2. plura de annali collect. 2394.

Tertium est tempus triennij, de quo in regula de triennali possess. quæ vult, quod si quis beneficium per triennium pacifice possederit, ex collatione velius qui jus conferendi habet, & non fuerit in re intrusus, nec illud simoniace obtinuerit; & beneficium non sit reservatum reservatione in corpore, vel in clausa, non potest amplius molestari, & impetitiones de tali beneficio factæ sunt nullæ: ex quibus

Quæst. & Resol. benefic. Cap. LXXV. 147

apertè constat quæ sit sit differentia possessionis annalis, triennis, & decennalis: ut supra ostendimus num. 14. 30. & 31.

- 37 Colligitur secundò, quæ sint necessaria ut huic regulæ locus sit, nempe pacifica possessio per triennium, & titulus coloratus. Burat. *decis.* 39. numero 9.
- 38 Unde si de fructibus beneficij responsum fuerit existenti in ætate sex annorum, cum decreto quod dum esset legitimæ ætatis, illi fieret collatio; non potest jvari hæc regula, cum in eo deficiant de ejus requisita; videlicet titulus, & possessio: quia infans utriusque incapax est. Rot. *decis.* 531. num. 4. *part. 2. recit.*
- 39 Similiter hæc regula non jvat non graduatum obtinentem beneficium in villa murata, in Gallia, propter edictum Regis: cum non habeat titulum coloratum. Ita judicatum fuit in Senatu Tholosano, teste Maynard. *lib. 1. cap. 56.*
- 40 Idem dicendum est, si notoriè constet titulum possessoris triennis esse vitiosum: unde melius est titulum non præcedere, quando ex illius inspectione constat de vicio: Cod. Fabr. *lib. 1. tit. 2. definit. 5.* † sufficit igitur allegare possessionem cum titulo colorato, absque alterius tituli exhibitione: quia colorata possessio sufficit ad obtinendum in possessorio. Inrelligitur autem possessio colorata, si beneficium collatum sit ab eo, qui conferendi potestatem habet; non ab aliò, ut ibidem Fab. *num. 2.* † Dixi, de titulo vitioso; nam si solus titulus esset nullus, & invalidus, illius productio non obstat: aliud enim est titulum esse nullum, aliud esse vitiosum: ut ibi notat
- 41 Faber *num. 3.* † nam in triennali non est necessaria probatio veri tituli, sed sufficit possessio colorata ex titulo colorato, tunc enim possessor triennis potest allegare dispensationem, & alium quemcumque meliorem titulum de mundo. Mantie. *decis.* 50. numero 10. † dummodò fuerit pacificus per triennium: secus si non fuisset pacificus, ut ibi per eum Marius Antonin. *lib. 1. variar. resol. cap. 87. numero 1.* † nisi tamen ex adverso probetur negativa, videlicet quod nulla adfuit dispositio: sed hæc difficile probari potest. Ludovil. *decis.* 242. num. 6. † Unde remanet præsumptio tituli validi, licet constet de titulo invalido, non tamen vitioso: ut ex Cod. Fabrian. dictum est. Ludovil. *decis.* 37. num. 9. Castad. *decis.* 3. de caus. poss. & propriet.
- 42 Et quamvis Sanch. in *consil. moral. cap. 1. dubit. 25. num. 2.* existimet, regulam de triennali non tueri malæ fidei possessorem; tamen contrarium verius est, quia in materia, bona vel mala fides non attenditur. Rot. *decis.* 765. num. 4. *part. 3. lib. 3. decis.* Burat. *decis.* 280. numero 8.
- 43 Quamvis etiam aliqui existimaverint, hanc regulam de triennali non obstat in petitorio; sed tantum in possessorio: Cokier *ad regul. de triennal. num. 18.* tamen contrarium verius est, & per Romanam Romanam observatum; nempe triennalem obtinere debere, tam in petitorio, quam in possessorio. Callador. *decis.* 5. numero 5. de *restit. spoliat.* Rebuff. de *pacif. poss.* numero 25. Rot. apud Burat. *decis.* 280. numero 1.
- 44 Quod autem mox dicebamus num. 44. ex Mantie. *decis.* 50. numero 10. non ita simpliciter est intelligendum; sed tunc duntaxat locum habet, quando versatur in casu in quo Papa facile dispensare solet: nam si difficilis esset dispensatio, non esset præsumenda ex cursu cujuscumque etiam longissimi temporis. Gratian. *discept. for. cap. 397. numero 41.*

Tom. I. Pars I.

Menoch. *lib. 3. præsumpt. 132. numero 73. versic. ceterum, & num. 75.* Mascard. de *probat. conclus.* 533. numero 7. 8. & 9.

Unum autem hæc regula triennis, sive decretum de pacificis possessoribus jvat cum, qui ex suis provisionibus tenebatur profiteri, dum ipsi collatum fuit beneficium regulare; & tamen intra tempus professionem non emisit: Videtur dicendum affirmative. † Quia regula ista, sive decretum, jvat non promotorum intra annum, vel non graduatum; dummodò tamen ante imperatorem promotus, vel graduatus fuerit. Maynard. *lib. 1. cap. 55.* etiam si ex lege foundationis promoveri tenebatur, ut decisum fuisse testatur Louet *litter. B. in addit. num. quarto*: ergo pari modo jvare poterit non professum.

Sed tamen contrarium verius est, quando in provisionibus fuit expressum, quod intra certum tempus professionem expressam emittere tenebatur, aliàs quod gratia sit nulla. Quia † tota gratia inficitur, & ad nihilum redigitur, propter illud decretum irritans, quod inficit non solum titulum, sed etiam possessionem. Rot. *decis.* 41. numero 9. in *fin. part. 1. recent. cap. si eo tempore, de electione, in 6. Rot. decis.* 62. numero 6. *part. 6. necnon decis.* 24. num. 5. *part. 2. diversorum.* Lotter. de *re benef. lib. 2. quæstione 46. numero 70. & 71.* Mart. de *claus. part. 1. cap. 55. num. 8.* † Et ita post longam disputationem, quod decretum de pacificis, hoc casu non suffragetur, determinat Peleus *action. forens. lib. 1. cap. 34. in fin. versic. A ce dernier point.*

Neque obstant quæ opponuntur de non promotò, vel non graduato. Quia non habent locum quando quis promovetur, vel graduari jussus esset intra certum tempus, cum clausula decreti irritantis, quod aliàs gratia esset nulla: cum etiam si quis per sententiam promovetur jussus esset, & non parvisset, non esset tutus triennali possessione, etiam si post jussum de promovendo, per triennium possederet, si negativa illa non promotionis fuisset probata, necnon negativa non obtenta dispensationis: nam lapsò post jussum triennio, præsumitur dispensatio, nisi contrarium probetur. Cod. Fabrian. *lib. 1. tit. de sacrosanct. Eccles. definit. 90.* † Concluditur ergo, non professum, qui tamen profiteri jussus est, per scriptum concessionis beneficii cum clausula, quod aliàs gratia sit nulla, non jvari possessione triennali.

Sicut videmus fuisse decisum in simili casu, quod obtinens duo beneficia curata, & per consequens incompatibilia, non jvatur triennali; imò quod plus est, nec decennali possessione. Marius Antonin. *lib. 1. variar. resol. cap. 90. per totum.*

Quid dicendum est de simoniaco, utrum jvatur triennali possessione? Respondendum est, non jvari: ut expresse dicitur in illa regula Cancell. *absque simoniaco ingressu.* † Sed dubium est, utrum hoc intelligendum sit de simonia reali, an verò etiam locum habeat in purè conventionali, quando scilicet partes remanserint in nudis terminis conventionis; sed nulla intervenit traditio pecuniæ, vel rei temporalis? Cokier *ad regul. 35.* dubitare videtur: † sed verius existimo, non nocere triennali ipsam simoniam conventionalem nondum executioni demandatam per expeditionem peccinæ, vel alterius rei temporalis: cum nondum sit completum delictum: per ea quæ tradidimus superius *cap. 19. num. 3.* quibus addo Petrum Gregor. *in litter. rei benef. cap. 26. n. 1.* Atque ita decisum fuit per has

rationes in Senatu Tolosano, apud Maynard. lib. 1. cap. 58.

- 60 Præterea, quia in dicta regula de triennali, excipiuntur beneficia reservata, reservatione in corpore juris clausa; quaritur utrum possessio pacifica triennalis, suffragetur possidentibus beneficia alio modo reservata? Respondetur quoscunque beneficiorum reservatorum possessores juvari triennali: quamvis illa beneficia sint reservata, dummodo non sint reservata reservatione clausa in corpore juris, ut dicunt omnes de dicta regula tractantes. † Atqui reservatio in corpore juris clausa, unica est, quæ continetur in cap. 2. de prabendis in 6. nempe quando agitur de beneficiis vacantibus per obitum in cuncta S. D. N. Papæ, & Gratian. discept. forens. 574. numero 18. Cokier ad dict. regul. de triennali, numero 69.
- 61 Rursum notandum est, triennali locum non esse, quando quis possedit Ecclesiam alteri unitam: quia Ecclesia unita non est amplius beneficium, sed amittit titulum beneficii, & est veluti prædium Ecclesiæ, cui facta fuit unio. Rot. decis. 410. num. 1. part. 1. recent. & decis. 313. part. 2. etiam in recent. Cavalier. decis. 202. numero 4.
- 62 Denique sciendum est, illud decretum in Gallia prodesset, etiam adversus Regularitas, si per trium annorum spatium negligentes fuerint in utendo jure suo; neque intra illud tempus egerint contra possessorem beneficii, ut decisum testatur Louet litter. V. & ibi addit. in fin. Videri tamen poterit Peleus action. forens. lib. 1. action. 18.
- 63 Sed omittis pluribus aliis questionibus, quas afferunt DD. dictum decretum, seu regulam de pacif. possess. explicantes, veluti Rebuff. Gomez, Cokier, & alij, necnon Sanch. in consil. moral. lib. 2. cap. 1. dubit. 20. & sequensque ad 35. Ricc. collect. 2077. & 2095.
- Duo supersunt breviter examinanda: primum, quomodo intelligenda sit possessio pacifica in hac materia requisita? Secundum, quomodo titulus coloratus.
- 64 Quod ad primum attinet, ut quis dicatur pacificus possessor, necesse est ut nullam habuerit controverfiam in judicio, nec extra judicium. Burat. decis. 699. numero 2. Si tamen turbatio, seu contradictio extrajudicialis non fuerit continuata, non excluditur exceptio triennalis possessionis. Burat. decis. 622. numero 8.
- 65 Judicialis verò contradictio, ut noceat, vel interruptat, necesse est ut sit super titulo, vel possessione, vel fructuum perceptione. Burat. decis. 585. num. 5. & 699. num. 3. † Nec nocet sola impetratio per adversarium facta, sed ea non obstante, semper currit tempus triennalis possessionis, nisi præterea citatio intervenierit. Burat. decis. 585. num. 3.
- 66 Turbationes autem per tertium illatæ, vel licet cum tertio agitata, non impediunt cursum triennalis quoad alios, qui non sunt in lite: Rebuff. de pacif. possess. num. 200. Rot. decis. 377. numero 4. part. 3. recent. Burat. decis. 585. num. 6. † Sanch. in consil. moralib. dist. lib. 2. cap. 1. dubio 27. num. 11. in 9. conclus. Ubi notandum est, dictionem Non, jungendam esse præcedentibus, & regulam apponendam esse post dictionem Non, hoc pacto: Si litiget quis adversus unum post triennium, & adversus alios non, dicetur pacificus quoad alios: cum ibi Sanchez sequatur opinionem Rebuff. dist. numero 200. alias 165. & Glossæ ad pragmat. sanctionem, in tit. de pacif. possess. in verb. terminorum, qui

asserunt, interruptionem triennij nocere tantum quoad personam interruptentis, nec tertium ex ea se juvare posse.

Sed utrum appellatio sola extrajudicialis triennium interruptat? Respondetur interruptere, si parti fuerit intimata: Gomez ad d. Regul. de trienn. quest. 54. Sanch. d. dubio 27. num. 12. † Ratio est, quia in beneficialibus appellatio extrajudicialis habet vim citationis. Franc. in c. bona memoria num. 18. de appellat. & Dixi in tract. de prævent. judiciali, cap. 32. num. 13. maxime stante intimatione facta parti, qualiter fuit extrajudicialiter appellatus, ut dixi ibi, numero 18.

Quod attinet ad secundam, nempe ad titulum coloratum: dicitur in hac materia titulus coloratus, qui concessus fuit ab habente conferendi potestatem: Ricc. collect. 2804. Francis. Steph. decis. Aquen. 78. num. 7. † Aliquid etiam idem Ricc. collect. 3173. ubi ostendit majorem tituli coloratum requiri in materia triennalis, quam in actione spoliæ. † Unde titulus habitus à Vicario, dicitur coloratus, etiam si de ejus potestate non constet. Rot. decis. 119. numero 6. part. 1. recent.

Ultimo loco hoc singulariter advertendum est, quod licet intrusio in jure variè considerari possit, prout ad longum explicat Ricc. in prax. aut. no. fol. 224. & alibi diximus: † Tamen ad effectum regulæ de triennali, tribus tantum modis quis dicitur intrusus: primum, quando non habet titulum verum, vel præsumptum: secundum, si habet quidem titulum, sed non ab eo qui habet potestatem conferendi: tertium, quando quis habet titulum simoniacè, (id est simonia reali, ut supra num. 4. obtentum) aut est provisor de beneficio reservato reservatione in corpore juris clausa, nempe juxta caput 2. de prabend. in 6. ut supra numero 61. ostensum est.

CAPUT LXXXVI.

De electione nulliter facta tempore pestis per tres canonicos Ecclesiæ collegiæ, cui jus eligendi competeat intra urbem peste infectam, ad quam propterea absentes tutum accessum non habebant: Et obiter multa de peste quoad residentiam, administrationem Sacramentorum, & alia spiritualia.

SUMMARIUM.

- 1 Electio non capitulariter facta, omnibusque non vocatis, nulla est.
- 2 Tres canonici possunt procedere ad electionem defectum aliorum, dummodo alij non fuerint contempti, sed legitime citati.
- 3 Dum in electionibus requiritur major pars, numeratur non respectu presentium duntaxat, sed respectu totius capituli.
- 4 Intellige tamen, ut totum capitulum componatur de illis, qui volunt, possunt & debent adesse, non autem de his, qui nolunt, non debent, non possunt adesse.
- 5 Quando locus in quo celebrari debet electio suspectus, canonici existentes in loco suspecto